

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до освітнього центру «Крим-Україна», розташованих на базі Сумський державний університет

12 лютого 2024 року

м. Суми

Мета моніторингового візиту: забезпечення доступу до освітніх послуг осіб, що проживають на тимчасово окупованих територіях.

Склад моніторингової групи:

регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної ради України з прав людини у Сумській області – Отрощенко Микола Петрович.

Розділ 1: до виїзний аналіз інформації щодо функціонування освітнього центру з відкритих джерел

Аналіз проведено: регіональним координатором взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної ради України з прав людини у Сумській області – Отрощенко Миколою Петровичем.

Інформація для осіб з тимчасово окупованих територій: на сайті Сумського державного університету (далі – заклад освіти) відсутній окремий розділ «для вступників з тимчасово окупованої території».

Інформація на сайті закладу освіти містить відомості щодо правил вступу у 2023 році, але у важкій доступності.

Засоби комунікації з освітніми центрами: на сайті відсутня інформація по засобам зв'язку з освітніми центрами, питання щодо вступу на загальних засадах задаються через приймальну комісію у окремій вкладці контакти де вказано електронна пошта та стаціонарний номер телефону.

Опис процедури для вступу людей з тимчасово окупованої території до закладів освіти України: інформація про дату та час роботи освітніх центрів, дати початку та дати завершення прийняття документів відсутня, порядок прийому до Сумського державного університету для здобуття вищої освіти осіб, які проживають на тимчасово окупованій російською федерацією території України діють спільно з іншими категоріями вступників (далі – Порядок прийому).

Порядок прийому, зокрема, містить інформацію щодо:

- можливості подання документів (їхніх сканованих копій) для вступу онлайн (кабінет вступника);
- порядку проходження співбесіди чи профільного іспиту.

Інформація як дістатися до освітніх центрів: на сайті вказана точна адреса освітнього центру щоб можна було прокласти маршрут, за допомогою Google-карти.

Інформація щодо уповноважених закладів середньої освіти: для освітніх центрів “Крим-Україна” призначено уповноважений заклад. Ним є комунальна установа “Середня загальноосвітня школа I-III ступенів № 15 м. Суми”.

Вказана інформація не візуалізована на веб-сайті.

Інформація щодо розкладу роботи закладу загальної середньої освіти – відсутня.

Розділ 2: моніторинг під час безпосереднього перебування в освітньому центрі

Повна назва об'єкта моніторингу: освітній центр «Крим-Україна» на базі Сумського державного університету.

Фактична адреса об'єкта моніторингу: м. Суми, 40002.

Моніторинговий візит проводився у присутності: відповідального секретаря приймальної комісії - Роя Ігоря Олександровича.

Регламент діяльності освітніх центрів

Прийнято порядок прийому осіб, які проживають на ТОТ.

Умови вступу у 2023 році щодо початку вступної кампанії

Правила прийому до закладу освіти у 2023 році затверджено протоколом вченої ради, з яким можливо ознайомитися на веб-сайті закладу освіти.

Інформація про вступників

За консультаціями до освітнього центру у 2023 році орієнтовно звернулось 3 особи.

Заяви до освітніх центрів про зарахування на навчання у 2023 році не подавалися, відповідно студенти на бюджетну чи контрактну форму навчання не зараховувалися.

Студенти не вступали через освітній центр «Крим-Україна».

Динаміка вступників у 2022 – 2023 роках

Кількість вступників у порівнянні з 2022 роком не змінилась.

Оскільки студенти через освітні центри не вступали ні у 2022 ні у 2023 році, динаміка не змінилась.

За словами відповідального секретаря приймальної комісії головною проблемою відсутності вступників, є те що особи з ТОТ під час звернення не розуміють принцип роботи ОЦ на території України.

Підтримка вступників та студентів закладом освіти

Вступник на весь період вступної кампанії, без супроводжуючих осіб, може проживати у гуртожитку.

Заклад освіти всебічно сприяє в отриманні вступниками довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, а також, у разі необхідності, інших документів. Зокрема, вступникам надається актуальна адреса та контактний телефон найближчого центру надання адміністративних послуг.

На період навчання студентам надаються місця для проживання у гуртожитку закладу освіти.

Уповноважений заклад загальної середньої освіти

У 2023 році призначено 1 уповноважений заклад загальної середньої освіти для проведення річного оцінювання та державної підсумкової атестації, а також видачі документів державного зразка про середню освіту. Ним є комунальна установа “Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 15 м. Суми”.

Підготовчі курси

У закладі освіти передбачені платні підготовчі курси для вступників окремих для студентів з тимчасово окупованих територій не передбачені.

Розміщення інформації у закладі освіти

На момент моніторингового візиту, інформаційні матеріали щодо діяльності освітніх центрів не були розміщені на стендах.

Основні проблеми, з якими стикається заклад освіти під час роботи з абітурієнтами з ТОТ:

Громадяни України, які проживають на підконтрольній території під час вступу не розуміють позицію держави щодо осіб з ТОТ.

Потрібен єдиний ОЦ, який буде займатися оформленням документів для осіб з ТОТ та підготовкою таких осіб до вступу.

НАКАЗ № 271 від 01.03.2021 «Про затвердження Порядку прийому для здобуття вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти осіб, які проживають на територіях, де неможливо забезпечити виконання стандартів освіти України та/або стабільний освітній процес».

Відсутня підтримка осіб, які перебувають на ТОТ, під час вступу на навчання в магістратуру.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

Міністерству освіти та науки України:

Особи з ТОТ під час звернення не розуміють принцип роботи ОЦ на території України - Від осіб з ТОТ йдуть запити які не мають прямого відношення до роботи ОЦ (отримати документи що посвідчують особу, документи про освіту тощо). ОЦ лише надають консультацію та сприяють встановленню контактів з державними структурами, і ніяк не можуть вплинути на роботу таких структур (та й не повинні). Потрібна спільна організація роботи державних структур (школи, ЦНАПи і т. д.), щоб не залишати цей обов’язок лише на заклади вищої освіти.

Громадяни України, які проживають на підконтрольній території під час вступу не розуміють позицію держави щодо осіб з ТОТ - Відсутня чітка громадська позиція держави щодо осіб з ТОТ, вся інформація шириться тільки по університетам та школам для організації прийому осіб з ТОТ. Часто вступники та їх батьки (з підконтрольних територій), які вступають на загальних підставах, не розуміють таку позицію, через це виникає багато питань, проявів незадоволення та нерозуміння - чим їх діти гірші за дітей з ТОТ, особливо в частині питань першочерговості отримання бюджету на навчання.

Потрібен єдиний ОЦ, який буде займатися оформленням документів для осіб з ТОТ та підготовкою таких осіб до вступу - Процедура вступу осіб з

ТОТ однакова в будь який ЗВО (однаковий перелік документів, однакові строки прийому, що регламентовано Умовами/Порядками прийому). Приймальна комісія ЗВО повинна працювати з такими особами так само як і з іншими пільговиками під час вступу. Єдиний ОЦ зможе самостійно після встановлення достовірності всіх документів призначати (верифікувати) пільгу та завантажити до ЄДЕБО, а заклад освіти повинен буде працювати безпосередньо з вступником під час вступної кампанії (прийом заяв, проведення вступних випробувань і т. д.). Потрібна єдина централізована координація та організація роботи ЗВО з особами з ТОТ. На офіційних ресурсах (Міністерств, Департаментів та ін.) відсутня єдина інформація про права та обов'язки осіб з ТОТ, їх можливості для вступу, єдина платформа корисних посилань (поради, підручники, підготовчі курси тощо) та інше. Єдиний ОЦ зможе надавати постійну консультацію осіб з ТОТ, а не тільки з червня по вересень згідно наказу МОН № 271 від 01.03.2021.

НАКАЗ № 271 від 01.03.2021 «Про затвердження Порядку прийому для здобуття вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти осіб, які проживають на територіях, де неможливо забезпечити виконання стандартів освіти України та/або стабільний освітній процес» - В частині IV. Прийом для здобуття вищої або фахової передвищої освіти та V. Прийом до професійних (професійно-технічних) закладів освіти повинен бути інтегрований в Умови/Порядок прийому які затверджує МОН щороку. Можливо варто змінити наказ МОН № 271 від 01.03.2021 та зробити акцент не на порядку вступу (затверджує МОН щороку), а на порядку й процедурі отримання такими особами відповідних документів, правах та обов'язках осіб з ТОТ. Визначити функції та роботу єдиного ОЦ.

Відсутня підтримка осіб, які перебувають на ТОТ, під час вступу на навчання в магістратуру - Станом на зараз всі вступники з ТОТ повинні виконати однакові умови вступу (скласти ЄВІ, ЄФВВ, стати на військовий облік), як і вступники які перебувають на підконтрольній території. Багато таких осіб звертаються до ЗВО з питанням про відсутність можливості скласти ЄВІ та ЄФВВ в пунктах тестування, та просять скласти вступні випробування в дистанційному форматі в самому закладі освіти, що є не можливим, враховуючи вимоги Порядку прийому.

**Регіональний координатор взаємодії
з громадськістю Уповноваженого
Верховної ради України з прав людини
у Сумській області**

Микола Отрошенко